

תרגיל 5

1. יהי (X, τ) מרחב טופולוגי. הוכיחו כי התנאים הבאים שקולים:

(א) הטופולוגיה טריוויאלית.

(ב) לכל סדרה x_n ו $x \in X$ מתקיים $x_n \rightarrow x$ (כל סדרה מתכנסת לכל איבר)

פתרון. נניח שהטופולוגיה טריוויאלית. ניקח סדרה x_n כלשהיא ואיבר x . צריך להוכיח ש $x_n \rightarrow x$. תהי U קבוצה פתוחה כלשהיא כך ש $x \in U$. היות שהטופולוגיה טריוויאלית, בהכרח $U = X$. ולכן בוודאי $x_n \in U$ החל מ n מסוים (במקרה $n = 1$) ולכן $x_n \rightarrow x$. בכיוון השני, נניח שכל סדרה מתכנסת לכל מספר אבל הטופולוגיה לא טריוויאלית. אז יש קבוצה פתוחה $U \neq \emptyset, X$ אז ניקח איזשהיא סדרה x_n שכל איבריה ב $X \setminus U$ ואיבר $x \in U$ אבל לפי הנתון $x_n \rightarrow x$ ולכן משלב מסוים $x_n \in U$ בסתירה.

2. נגדיר על \mathbb{Z} את הטופולוגיה

$$\tau = \{O_n \mid n \in \mathbb{Z}\} \cup \{\emptyset, \mathbb{Z}\}$$

כאשר

$$O_n = \{n, n+1, n+2, \dots\}$$

(א) מצאו סדרה שמתכנסת לכל איבר $n \in \mathbb{Z}$.

פתרון. ניקח את הסדרה $a_n = n$. יהי $x \in \mathbb{Z}$, נוכיח ש $a_n \rightarrow x$. תהי U קבוצה פתוחה כך ש $x \in U$. אם $U = \mathbb{Z}$ אז בוודאי $a_n \in U$ החל מ $n = 1$. אם $U = O_m$ אז $a_n \in U$ החל מ $n = m$. נשים לב ש $U \neq \emptyset$ כי $x \in U$.

(ב) האם קיימת סדרה שיש לה גבול יחיד? אם כן, תנו דוגמא. אם לא- הוכיחו.

פתרון. קיימת, למשל $a_n = 1$ סדרה זאת קבועה ולכן מתכנסת ל 1. נוכיח שהיא הגבול היחיד שלה. נניח בשלילה כי $a_n \rightarrow a \neq 1$ אז O_a סביבה פתוחה של a . לפי הגדרת הגבול ממקום כלשהוא $1 = a_n \in O_a$ אבל $1 \notin O_a$. סתירה.

3. תהי (X, τ_{cof}) קבוצה אינסופית עם הטופולוגיה הקו-סופית עליה.

(א) תהי $\{x_n\} \subseteq X$ סדרה. הוכיחו שמתקיים אחד מהבאים:

i. $\{x_n\}$ לא מתכנסת.

ii. ל $\{x_n\}$ יש גבול יחיד.

iii. $\{x_n\}$ מתכנסת לכל איבר ב X .

פתרון. נניח כי $\{x_n\}$ מתכנסת ואין לה גבול יחיד. נניח כי $x' \neq x''$ גבולות שלה. נקבל כי לכל איבר $a \in X$ קיים מיקום n_a שהחל ממנו הסדרה שונה מ a . הוכחה: יהא $a \in X$ אזי $\{a\}^c$ הוא סביבה פתוחה של x' או x'' ולכן לפי הגדרת הגבול החל ממקום מסוים כל איברי הסדרה נמצאים ב $\{a\}^c$ כלומר לא שווים ל a . כעת נוכיח כי כל $x \in X$ הוא גבול שלה. יהא $x \in X$ נתון ויהא U סביבה פתוחה של x . לפי הגדרת הטופולוגיה U^c סופי ולכן נוכל להגדיר $N = \max \{n_a | a \in U^c\}$ ולקבל כי החל ממיקום N איברי הסדרה $\{x_n\}$ שונים מכל איברי U^c ולכן בפרט ממקום זה איברי $\{x_n\}$ שייכים ל U כנדרש.

(ב) יהי Y מרחב טופולוגי מטריזבילי, ותהי $f : X \rightarrow Y$ פונקציה רציפה. הוכיחו ש f קבועה.

פתרון. נבחר תת קבוצה $\{x_n\}$ מעוצמה \aleph_0 ש ל X . טענה: $\{x_n\}$ כסדרה מתכנסת לכל איבר ב X . הוכחה: יהא $x \in X$ ותהא U סביבה פתוחה של x . מהגדרה U^c סופית ולכן ממקום כלשהוא בסדרה, איברי הסדרה $\{x_n\}$ נמצאים ב U כנדרש. כעת אם $x_n \rightarrow x$ אזי $f(x_n) \rightarrow f(x)$ כיוון ש f רציפה. כיוון שכל $x \in X$ הוא גבול של הסדרה $\{x_n\}$ נקבל כי כל $x \in X$ מקיים כי $f(x)$ הוא גבול של הסדרה $\{f(x_n)\}$. במרחב מטריזבילי הגבול יחיד ל $\{f(x_n)\}$ גבול יחיד שנשמנו y ומכאן נקבל שכל $x \in X$ מקיים $f(x) = y$.

(ג) הוכיחו ש (X, τ_{cof}) אינו מטריזבילי. (הוכיחו שבעבור קבוצה סופית הטופולוגיה הקוסופית היא מטריזבילית)

פתרון. במקרה ש X סופית אזי הטופולוגיה הקו-סופית מתלכדת עם הטופולוגיה הדיסקטית שהיא מטריזבילית. במקרה שלנו, X אינה סופית ונוכיח כי הוא אינו מטריזבילי. נניח בשלילה כי הוא מטריזבילי אזי $Id : X \rightarrow X$ רציפה ואינה קבועה. סתירה לסעיף הקודם.

4. הוכיחו שהרכבה של פונקציות רציפות היא רציפה.

פתרון. נניח כי $f : X \rightarrow Y, g : Y \rightarrow Z$ רציפות (X, Y, Z) מרחבים טופולוגיים. יהא U פתוחה ב Z ונרצה להוכיח כי $(g \circ f)^{-1}(U)$ פתוחה ב X אכן $g^{-1}(U)$ פתוחה ב Y כי g פתוחה ואז $f^{-1}(g^{-1}(U))$ פתוחה ב X כי f רציפה. כיוון ש

$$(g \circ f)^{-1}(U) = f^{-1}(g^{-1}(U))$$

סיימו.

5. יהי X מרחב טופולוגי ויהיו $A, B, C \subseteq X$ תתי קבוצות כך ש $C \subseteq A \cup B$. הוכיחו או הפריכו את הטענות הבאות.

(א) אם C פתוחה ב $A \cup B$ אז $A \cap C$ פתוחה ב A ו $B \cap C$ פתוחה ב B .

פתרון. נכון. אם C פתוחה ב $A \cup B$ אז $A \cap C$ פתוחה ב A פשוט לפי הגדרה של טופולוגיית תת מרחב. כנ"ל $B \cap C$ פתוחה ב B .

(ב) אם $A \cap C$ פתוחה ב A ו $B \cap C$ פתוחה ב B אז C פתוחה ב $A \cup B$.

פתרון. לא. ניקח $X = \mathbb{R}$ ו $A = C = \{0\}$ אז $A \cap C$ פתוחה ב A . ניקח $B = \mathbb{R} \setminus \{0\}$ אז $B \cap C = \emptyset$ פתוחה אבל $\{0\}$ לא פתוחה ב $A \cup B = \mathbb{R}$

6. (א) יהי X מרחב טופולוגי. ניקח תתי קבוצות $Z \subseteq Y \subseteq X$. הטופולוגיה של X משרה טופולוגיות תת מרחב על Y וזו משרה טופולוגית תת מרחב על Z . הראו שזו בדיוק טופולוגית תת המרחב ש X משרה על Z (אם הטענה הזאת הייתה לא נכונה היה מאוד קשה לדבר על תתי מרחבים).

פתרון. נכניס סימונים כאלה: τ היא הטופולוגיה של X . τ_Z ו τ_Y הן טופולוגיות התת מרחב על Y ו Z בהתאמה. כמו כן σ תהיה טופולוגית תת המרחב ש (Y, τ_Y) משרה על Z . צריך להוכיח ש $\tau_Z = \sigma$. נוכיח הכלה דו כיוונית. נניח $A \in \sigma$ כלומר $A = Z \cap U$ כאשר $U \in \tau_Y$. לפי הגדרה $U = Y \cap V$ כאשר $V \in \tau$. לכן

$$A = Z \cap Y \cap V = Z \cap V$$

כאשר V פתוחה ב X . לפי הגדרה זה אומר ש $A \in \tau_Z$. מצד שני נניח $A \in \tau_Z$ כלומר

$$A = Z \cap U$$

כאשר U פתוחה ב X . אז היות ש $Z \subseteq Y$ נקבל ש

$$A = Z \cap Y \cap U$$

ולפי הגדרה $U \in \tau_Y$ ולכן

$$A \in \sigma$$

כנדרש. קיבלנו מה שרצינו.

(ב) הוכיחו כי טופולוגית תת מרחב של טופולוגיה קו-סופית היא בעצמה טופולוגיה קו-סופית.

פתרון. נניח X מרחב עם טופולוגיה קו סופית ו $Y \subseteq X$. צריך להוכיח שהקבוצות הסגורות ב Y הן בדיוק הקבוצות הסופיות. תהי $A \subseteq Y$ קבוצה סגורה אז

$$A = Y \cap U$$

כאשר U סגורה ב X כלומר U סופית ולכן גם A סופית. מצד שני נניח ש $A \subseteq Y$ סופית. אז

$$A = Y \cap A$$

אבל A סגורה ב X (כי היא סופית) ולכן היא גם סגורה ב Y . כנדרש.

7. תהי $f : X \rightarrow Y$ פונקציה רציפה, ויהי $A \subseteq X$. הוכיחו ש $f|_A : A \rightarrow Y$ רציפה.

פתרון. **פתרון:** תהא V פתוחה ב Y צ"ל כי $f|_A^{-1}(V)$ פתוחה ב A . אכן $f|_A^{-1}(V) = f^{-1}(V) \cap A$ כיוון ש f רציפה $f^{-1}(V)$ פתוחה ב X ולכן $f|_A^{-1}(V) = f^{-1}(V) \cap A$ פתוחה ב A .

8. יהי (X, τ) מ"ט. הוכיחו ש (X, τ) טריויאלי אמ"ם לכל $A \subseteq X$, $\emptyset \neq A$ צפופה ב X .

9. יהי X מרחב טופולוגי. תהיינה $U \subseteq X$ קבוצה פתוחה ו- $A \subseteq X$ קבוצה צפופה, כלומר $cl(A) = X$.

(א) הוכיחו: $U \subseteq cl(A \cap U)$.

(ב) הוכיחו: $cl(U) = cl(A \cap U)$.

10. יהי (X, τ) מ"ט ו- A, B תתי קבוצות. הוכיחו/ הפריכו: במקרה שאין שוויון, האם יש הכלה שנכונה תמיד?

(א) $int(A \cap B) = int(A) \cap int(B)$

(ב) $int(A \cup B) = int(A) \cup int(B)$